

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15Csp/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320204889
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4320204889.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Marianou Pondelovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, advokátska kancelária so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37927795, proti žalovanému: C. X., T..XX.XX.XXXX, U. H. U., o zaplatenie 1.573,35 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

1. Pôvodný žalobca - Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, (ďalej len „pôvodný žalobca“) sa žalobou, ktorú podal elektronicky Okresnému súdu Levice (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) dňa 01.10.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť finančného plnenia v sume 1.573,35 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy počítaný od 28.02.2018 do zaplatenia, ako aj si uplatnil nárok na náhradu trov konania (oprava žaloby v časti nároku na úrok z omeškania na č. l. 49).

2. Pôvodný žalobca v žalobe uplatnený nárok zdôvodnil tým, že jeho právny predchodca - už neexistujúca spoločnosť Consumer Finance Holding a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej „právny predchodca“ alebo „pôvodný veriteľ“) uzatvoril so žalovaným dňa 19.01.2017 zmluvu o pôžičke. č. XXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanému poskytol pôžičku v sume 1.500,00 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume po 27,30 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky - 3.276,00 Eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 218,40 Eur o čom predložil ako doklad prehľad splátok a úhrad. Pôvodný žalobca ďalej uviedol, že podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne

upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Ďalej v žalobe odcitoval aj ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, dňa 29.12.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo mu poskytol dodatočnú lehotu na plnenie. Žalovaný bol súčasne upozornený na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky. Nakoľko žalovaný nepristúpil k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote, právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie a dňa 19.02.2018 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.02.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.“ Pôvodný žalobca ďalej uviedol, že k zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však podľa žalobcu neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než tri mesiace a teda súčasne žalobcovi vzniklo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Ďalej pôvodný žalobca v žalobe poukázal aj na to, že právo žalobcu (právneho predchodcu) na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2. zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 1.573,35 Eur. Pôvodný žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde podľa pôvodného žalobcu je bežná doba doručenia. Tu poukázal na čl. 15.2. podľa ktorého sa považuje zásielka za doručeníu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 178,60 Eur, si pôvodný žalobca neuplatnil.

3. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 1.791,75 Eur, ktorá suma tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu a suma po zosplatnení: (12x 27,30 Eur = 327,60 Eur + 1.464,15 Eur = 1.791,75 Eur. Pôvodný žalobca poukázal aj na to, že súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré ale boli vyčíslené v sume 0 Eur. Žalovaná suma predstavuje 1.573,35 Eur, t. j. dlžná istina po odpočítaní vykonaných úhrad v sume 218,40 Eur.

4. Listinným dokladom predloženým spolu so žalobou - Notárska zápisnica č. N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX zo dňa 11.12.2017 pôvodný žalobca preukázal svoju aktívnu legitimitáciu, pretože z uvedeného dokladu vyplýva, že pôvodný žalobca sa stal právnym nástupcom pôvodného veriteľa (právneho predchodcu) v dôsledku zlúčenia.

5. O žalobe rozhodol okresný súd platobným rozkazom č. k. 15Csp/55/2020-54 zo dňa 11.01.2021 (ďalej len „platobný rozkaz“), ktorý však nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk. Okresný súd preto uznesením č. k. 15 Csp/55/2020 - 104 zo dňa 28.05.2021 zrušil platobný rozkaz. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2021.

6. Dňa 01.04.2021 bolo elektronicky súdu doručené podanie pôvodného žalobcu označené ako návrh na zmenu strany sporu spolu so súhlasom nového veriteľa so vstupom do konania. O tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 15Csp/55/2020 - 106 zo dňa 28.05.2021 tak, že pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu Všeobecná úverová banka a. s., skrátený názov: VÚB, a. s., vstúpil nový žalobca (označený v záhlaví tohto rozhodnutia). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2021.

7. Uznesením č. k. 15Csp/55/2020-114 zo dňa 20.07.2021 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe, ktoré rozhodnutie ale nebolo žalovanému opätovne doručené na žiadnej zo známych adries, zásielka bola vrátená súdu s poznámkou poštového doručovateľa „adresát neznámy“. Okresný súd preto doručoval žalobu žalovanému aj postupom podľa ustanovenia § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Takýmto spôsobom bola žaloba žalovanému doručená dňa 18.06.2021 (č.l. 112 spisu). Keďže žalovaný mal zistený pobyt bezdomovca, okresný súd následný termín pojednávania spolu so žalobou a všetkými prílohami, ako aj výzvou na vyjadrenie sa a uzneseniami vydanými v tomto konaní, doručoval žalovanému opätovne postupom podľa § 116 ods. 2 CSP, aj vyvesením na úradnej tabuli a zverejnením na webovej stránke okresného súdu, ako aj prostredníctvom Mesta Tlmače. Všetky doručované listiny boli žalovanému

takýmto spôsobom doručené dňa 18.08.2022 (č. I. 182 a 183). Žalovaný sa k žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril.

8. Okresný súd vyzval právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 138 CSP na späťvzatie žaloby, na ktorú výzvu právny zástupca žalobcu reagoval odpoveďou doručenou súdu dňa 28.07.2022 v ktorej oznámil, že zosplatenie bolo vykonané ku dňu 19.02.2018, k čomu ako dôkaz opätovne zaslal prehľad splátok a úhrad k zmluve č. XXXXXXXX, z ktorej podľa právneho zástupcu žalobcu táto skutočnosť má jasne vyplývať. Dátum 22.02.2018, ktorý je uvedený na oznámení o zosplatení pohľadávky označuje deň, ku ktorému bola daná listina vygenerovaná a zaslaná žalovanému, nie deň, ku ktorému reálne došlo k zosplateniu úveru (č. I. 130-132).

9. Na ďalšiu výzvu súdu (keďže predchádzajúca nebola zodpovedaná v celom rozsahu) právny zástupca žalobcu uviedol, že oprávnenie veriteľa úver zosplatiť vyplýva z čl. 10 bodu 2 zmluvy, v ktorom je uvedené: spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

10. Na pojednávaní konanom dňa 31.08.2022, súd konal v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili a vyjadrili súhlas s prejednaním veci bez ich prítomnosti. Súd konal aj v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť neospravedlnil žiadnym spôsobom, ako ani nepožiadal o odročenie pojednávania. Na tomto pojednávaní okresný súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dokladmi tvoriacimi obsah spisového materiálu a to: čl. 1-7 žaloba, čl. 12 - 16 notárska zápisnica č. T. + príloha 1, čl. 18-22 zmluva o spotrebiteľskom úvere z 17.01.2017, čl. 22 p. v. zmluva o poskytovaní služieb, čl. 23 oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, čl. 23 p. v. kópia doručky adresovaná žalovanému, prevzaté 08.01.2018, čl. 24 predžalobná upomienka, čl. 24 p. v. a 25 pokračovanie zmluvy o poskytovaní služieb z čl. 22 p. v., čl. 26 prehľad splátok a úhrad, čl. 37 kópia žaloby z konania 16Csp/96/2020, čl. 48 - 49 odpoveď žalobcu na výzvu súdu, oprava petitu žaloby, čl. 54 PR z 11.01.2021, čl. 68-75 návrh na zmenu strany sporu, čl. 76 odvolanie plnej moci, čl. 77 príloha č. 3 rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, čl. 78 oznámenie o postúpení pohľadávok, čl. 82 - 83 žiadosť o postúpenie a prevod, čl. 86 - 88 dodatok č. 4 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, čl. 104 UZN, ktorým bol zrušený PR, právoplatné dňa 07.07.2021, čl. 106 UZN z 28.05.2021, ktorým bolo vyhovené návrhu na zmenu strany sporu, právoplatné dňa 07.07.2021, čl. 114 UZN, výzva na vyjadrenie sa k žalobe, čl. 130 - 134 odpoveď žalobcu na výzvu súdu, čl. 135 prehľad splátok a úhrad, čl. 136-139 zmluva o spotrebiteľskom úvere, čl. 139 p. v. predžalobná upomienka, čl. 140 kópia doručky adresovanej žalovanému, čl. 140 p. v. oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, čl. 141 prvá strana zmluvy o poskytovaní služieb, čl. 141 - 145 šiesta až deviata strana začínajúca bodom 7 - splátkový kalendár, čl. 151-155 odpoveď žalobcu na výzvu súdu, čl. 156 zmluva o spotrebiteľskom úvere od str. 1 - 9, čl. 165 - 167 zmluva o poskytovaní služieb strany 1-4, čl. 167 p. v. predžalobná upomienka, čl. 168 kópia doručky, čl. 168 p. v. opäť oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, čl. 169 opäť prehľad splátok a úhrad, čl. 174 - 178 ospravedlnenie neúčasti a návrh na rozhodnutie.

11. Z uvedených listinných dokladov, ako aj z obsahu žaloby a z obsahu celého spisového materiálu, výpovede žalovaného, okresný súd zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

11.1. Pôvodný veriteľ - už neexistujúca spoločnosť, vstúpil do zmluvného vzťahu so žalovaným uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa zaviazal žalovanému poskytnúť plnenie v sume 1.500,00 Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať mesačnými splátkami v počte 120, v sume 27,30 Eur. Zo zmluvných podmienok vyplýva, že celkové náklady spotrebiteľa boli v sume 1.776,00 Eur, celková čiastka 3.276,00 Eur, priemerná hodnota RPMN: 17,46 %, RPMN 19,89 %, prvá splátka bola splatná dňa 20.02.2017, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, fixná ročná úroková sadzba bola 19,90 %, termín konečnej splatnosti bol dňa 20.01.2027, najvyššia prípustná výška odplaty - 20% a doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, keďže prestal splácať mesačné splátky, z ktorého dôvodu pristúpil právny predchodca k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca sa žalobou domáha plnenia tak, ako je vyčíslené v druhom odseku tohto rozsudku.

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že v priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky. Z uvedeného dôvodu okresný súd v prvom rade riešil otázku aktívnej legitímácie žalobcu v tomto konaní.

13. Podľa § 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „OZ“), veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

14. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

15. Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

16. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 17 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu, upravujúcich konkurzné konanie, alebo ide o prechod pohľadávky z finančnej inštitúcie podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery, na finančnú inštitúciu podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska.

21. Podľa § 20a ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, finančnou inštitúciou sa na účely tohto zákona rozumie banka, obchodník s cennými papiermi, poisťovňa, zaisťovňa, centrálny depozitár cenných papierov, burza cenných papierov, správcovská spoločnosť, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, inštitúcia elektronických peňazí, platobná inštitúcia a subjekty so sídlom alebo s ústredím mimo územia Slovenskej republiky s obdobným predmetom činnosti vrátane ich pobočiek umiestnených na území Slovenskej republiky.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo

osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

23. Podľa § 2 písm. a/ - d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, c) iným veriteľom právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

24. V konaní nebol spor o tom, že daná zmluva má charakter spotrebiteľského úveru (v konečnom dôsledku je aj označená ako „zmluva o spotrebiteľskom úvere“). Zároveň je preukázané, že pohľadávka bola postupovaná pred termínom konečnej splatnosti zmluvy o pôžičke (postúpená dňa 23.03.2021 - č.l. 83), pričom termín konečnej splatnosti je stanovený až k 20.01.2027.

25. Z vyššie citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že tento zákon upravuje osobitne podmienky, za ktorých je možné previesť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu. Z ustanovení OZ je zrejmé, že OZ umožňuje veriteľovi uplatňovať voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ale len v prípade, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok alebo nedodrжал súdne rozhodnutie o povolení splátok. Ak pre nezaplatenie niektorej splátky veriteľ nevyužije svoje právo a neoznámí toto svoje právo dlžníkovi, alebo ho neuplatní na súde najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, tak už toto svoje právo nemôže využiť a môže vymáhať len nezaplatenú splátku. Právo žiadať celú pohľadávku ale veriteľovi vznikne opäť a to v prípade, ak dlžník znova poruší svoju povinnosť. Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok je časovo obmedzené, a preto ho môže veriteľ využiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky.

26. V danom prípade podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Z ustanovenia § 565 OZ vyplýva, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 OZ právo na jednorazové splatenie pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky.

27. V zmysle § 565 OZ súd v prvom rade skúmal, či si zmluvné strany dohodli možnosť zaplatenia celej pohľadávky, keďže v danom prípade táto možnosť nebola určená v rozhodnutí. Okresný súd má z predloženej zmluvy preukázané, že takáto možnosť vyplýva priamo zo zmluvy a to z čl. 10 bod 10.2. zmluvných podmienok (č. l. 21 p. v), na ktoré ustanovenie poukazoval aj sám žalobca. Podľa uvedeného článku, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na uvedené má súd zato, že podmienka dojednania tejto možnosti splnená bola keďže vyplýva z čl. 10, bodu 10.2. zmluvných podmienok.

28. Z predložených listinných dokladov má súd ďalej preukázané, že pôvodný veriteľ využil právo predčasne zosplatiť dlh žalovaného, pričom prihliadol aj na to, že v danom prípade sa jedná o

spotrebiteľský úver, ktorého plnenie bolo dohodnuté v splátkach. Správne potom bol žalovaný najskôr vyzvaný predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2017 na úhradu nedoplatku na splátkach vyčísleného v sume 81,90 Eur, ktorý žiadal uhradiť bezodkladne s tým, že žalovaný bol upozornený aj, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017 do 05.02.2018, pôvodný veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť (č. l. 29). Výzvu si žalovaný prevzal dňa 08.01.2018, z ktorého dôvodu nasledujúceho dňa 09.01.2018 začala plynúť zákonná lehota 15 - tich dní na plnenie, ktorá uplynula dňa 24.01.2018, čo bola streda - pracovný deň. Pokiaľ pôvodný veriteľ v predžalobnej upomienke jednoznačne určil, pre omeškanie ktorej splátky je oprávnený následne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zmluvy a za akých podmienok, súd konštatuje, že takýto právny úkon pôvodného veriteľa je potrebné považovať za určitý a zrozumiteľný (§ 37 ods. 1 OZ).

29. Súd skúmal aj, či v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bol žalovaný v omeškaní so splátkou splatnou 20.10.2017 trvajúcim dlhšie ako 3 mesiace a či pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť v lehote najneskôr do splatnosti najbližšej splátky po uplynutí lehoty 3 mesiacov omeškania.

30. Z prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že posledná úhrada pred zosplatením bola vykonaná dňa 09.10.2017 a žalovaný vykonal k tomuto dátumu spolu plnenie v sume 218,40 Eur (8 x 27,30 Eur). Ku dňu 20.01.2018 (dátum splatnosti poslednej splátky pred zosplatením) a so začiatkom plnenia k 20.02.2017, mal ale žalovaný spolu zaplatiť sumu 327,60 Eur (27,30 Eur x 12 - splátky za mesiace 2/2017 - 1/2018). Vykonanými úhradami teda zaplatil 8 celých splátok po 27,30 Eur (splátky za mesiace 2/2017, 3/2017, 4/2017, 5/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017 a 9/2017). Žiadne ďalšie splátky žalovaný už nevykonal (ani po zosplatení). Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný bol ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru preukázateľne v omeškaní so splátkou splatnou v mesiaci 10/2017 trvajúcim viac ako 3 mesiace. Pokiaľ bola deviatá splátka splatná dňa 20.10.2017 a omeškanie malo trvať 3 mesiace, malo potom trvať do 20.01.2018, čo preukázané bolo, keďže žiadna ďalšia úhrada už vykonaná nebola. Pôvodný veriteľ potom mohol vykonať zosplatenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo vzťahu k splátke č. 9, ktorá bola splatná dňa 20.10.2017 s tým ale, že tak mohol urobiť len do splatnosti najbližšej splátky splatnej po uplynutí troch mesiacov omeškania, t. j. do 20.02.2018.

31. Z ďalšieho listinného dokladu - oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktorý je datovaný dňom 22.02.2018 má súd za preukázané, že pôvodný žalobca (ako už právny nástupca pôvodného veriteľa) vyhlásil mimoriadnu splatnosť až k tomuto dátumu, t. j. ku dňu 22.02.2018, čo jednoznačne vyplýva z textu tohto oznámenia, kde je uvedené: „...nakoľko ste dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradili, týmto Vám oznamujeme, že Váš dlh z úverovej zmluvy č. 8510500680 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Vaša dlžná čiastka k dnešnému dňu predstavuje sumu v celkovej výške 1.573,55 Eur, pričom istina úveru sa bude naďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenie až do jej úplného zaplatenia.“ Pokiaľ pôvodný žalobca listinou označenou ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru datovanou dňa 22.02.2018 výslovne uviedol, že dlžná čiastka k tomuto dňu predstavuje sumu 1.573,55 Eur, súd má za to, že pôvodný žalobca pristúpil k zosplateniu práve dňa 22.02.2018, teda po splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky splatnej po uplynutí lehoty 1 mesiaca po omeškaní trvajúcim minimálne 3 mesiace od splatnosti splátky č. 9 splatnej 20.10.2017, čo bolo do 20.02.2018. Pôvodný žalobca pristúpil k zosplateniu úveru až dva dni po splatnosti najbližšej splátky splatnej dňa 20.02.2018, čo však bolo v rozpore s ustanovením § 565 OZ, z ktorého dôvodu potom ani nemohlo dôjsť k predčasnemu zosplateniu predmetnej zmluvy.

32. Okresný súd sa v danom prípade nestotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobcu, že k zosplateniu pôvodný veriteľ pristúpil už dňa 19.02.2018, čoho dôkazom má byť prehľad splátok a úhrad k zmluve, z ktorého táto skutočnosť podľa právneho zástupcu žalobcu celkom jasne vyplýva, s tým, že dátum 22.02.2018 uvedený na oznámení o zosplatení pohľadávky označuje len deň, ku ktorému bola daná listina vygenerovaná a zaslaná žalovanému a nie deň, ku ktorému reálne došlo k zosplateniu úveru. Tieto skutočnosti (ktoré boli súdu dodatočne oznámené po tom, ako bol žalobca vyzvaný na späťvzatie žaloby) vôbec nevyplývajú z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktorý je jednostranným právnym úkonom a je práve na veriteľovi určiť dátum, ku ktorému tento jednostranný právny úkon uskutoční s tým, že k danému konkrétnemu dňu, kedy k zosplateniu dôjde, predstavuje zostatok dlhu dlžníka vždy inú dlžnú sumu. Záveru, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti zmluvy došlo až ku dňu 22.02.2018 a nie tak, ako to tvrdí žalobca, že sa tak malo stať k 19.02.2018, svedčí jednak jednoznačné určenie dátumu, ku ktorému pôvodný žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru uvedenému v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru

- vid' citáciu vyššie, ale aj samotná suma dlžnej čiastky uvedená v predmetnom oznámení, ktorá bola vyčíslená v zostatku 1.573,55 Eur. Súd je toho názoru, že ak pôvodný veriteľ mal pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti zmluvy k 19.02.2018, nič mu nebránilo v oznámení špecifikovať práve deň 19.02.2018, s tým však, že k uvedenému dňu predstavoval dlh žalovaného sumu 1.573,35 Eur (tak, ako je aj žalovaná), čo jednoznačne vyplýva z predloženého prehľadu splátok a úhrad - zostatok vyplývajúci z počítačovej zostavy k 19.02.2018 - 1.573,35 Eur. Pokiaľ pôvodný žalobca v oznámení uvádza dlžnú sumu 1.573,55 Eur, teda viac o 0,20 Eur, je jednoznačné, že mimoriadna splatnosť nebola vyhlásená k 19.02.2018, ale bola vyhlásená až k 22.02.2018, teda pôvodný veriteľ rátať ešte ďalšie 3 dni omeškania žalovaného (od 19.02.2018) o ktoré sa navýšila potom aj dlžná suma (v tomto prípade o 0,20 Eur). Je zrejmé, že zostatok dlžnej sumy je rozličný v závislosti od dátumu, ku ktorému by sa vyhlási mimoriadna splatnosť úveru. Súd ešte konštatuje, že tento zostatok ku dňu 22.02.2018 nebol ovplyvnený prípadne úhradami žalovaného, keďže tieto aj ku dňu 22.02.2018 boli v rovnakej sume 218,40 Eur, ako boli ku dňu 19.02.2018. Okrem iného, pokiaľ by boli aj vykonané nejaké úhrady, došlo by k zníženiu dlhu a nie naopak, ešte k jeho zvýšeniu. Okresný súd zároveň uvádza aj, že žalobca žiadnym dokladom, okrem jeho tvrdenia, nepreukázal, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti malo dôjsť práve k 19.02.2018, pričom za takýto doklad podľa názoru súdu nie je možné považovať ani prehľad splátok a úhrad, ktorý je len počítačovou zostavou pôvodného veriteľa a nie jeho jednostranným právnym úkonom, a ktorý zároveň nebol ani zo strany pôvodného veriteľa (pôvodného žalobcu) doručovaný žalovanému. Podľa názoru súdu, skutočnosť, že počítačová zostava je ukončená k 19.02.2018 - čo sa týka zosplatenia, v žiadnom prípade nemôže preukazovať, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti malo dôjsť práve k 19.02.2018, pretože počítačová zostava nemôže nahrádzať jednostranný právny úkon pôvodného veriteľa a je preukázaním len tej skutočnosti, že v danej počítačovej zostave bol nasimulovaný stav zostatku, pre prípad, ak by k zosplateniu došlo práve k 19.02.2018, k čomu ale reálne nedošlo, pretože pôvodný veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu zmluvy až ku dňu 22.02.2018. Počítačová zostava okrem iného umožňuje simuláciu zostatku úveru k akémukoľvek dátumu. Je síce pravda, že takýto listinný doklad bol žalovanému doručený spolu so žalobou, s tým ale, že spolu s týmto dokladom súd doručoval aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (ktorého reálne doručenie žalobca v konaní nepreukázal). V danom prípade boli potom predložené do konania dve listiny, ktoré majú deklarovať ten istý jednostranný právny úkon, ale s dvoma rôznymi dátumami, pričom podľa názoru súdu počítačovú zostavu nie je možné ani pokladať za listinu, ktorá by vôbec spĺňala náležitosti jednostranného právneho úkonu, keďže nie je z nej zrejmé kto ho robil, kedy bol urobený, a čo má deklarovať takáto zostava. Spotrebiteľ by nemal ani možnosť vedieť, k čomu uvedená listina smeruje, či má plniť a ak áno, v akej sume, komu a akým spôsobom. Tu súd poukazuje aj na to, že v obdobných prípadoch súd už vyslovil rovnaký právny názor (napr. 15Csp/68/2019, ako aj 15Csp/22/2021; konania už právoplatné, kde bol obdobný skutkový stav a rovnaký žalobca). Súd je jednoznačne presvedčený, že pôvodný žalobca vyhlasoval mimoriadnu splatnosť úveru dňa 22.02.2018, teda v rozpore s citovanou úpravou. S prihliadnutím na uvedené, preto podľa názoru súdu nemohlo dôjsť k predčasnemu zosplateniu zmluvy o pôžičke a to ani napriek tomu, že so žalobou bola žalovanému doručená aj počítačová zostava označená ako prehľad splátok a úhrad. Zo žiadneho iného dokladu nevyplýva, že by mimoriadna splatnosť mala byť vyhlásená práve ku dňu 19.02.2018, teda tak, aby boli splnené zákonné podmienky. Tu súd ešte poukazuje na to, že dôvod prečo prijal súd záver, že k predčasnemu zosplateniu úveru nedošlo nie je tá skutočnosť, že by súd spochybňoval deklaratórny charakter oznámenia, ktorého perfektnosť nastane po jeho doručení, čo sa aj stalo až v priebehu konania, keďže oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo doručované obyčajnou zásielkou, ale to, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo v rozpore s citovanou zákonnou úpravou.

33. Ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vylučuje možnosť prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a túto pripúšťa len za kumulatívneho splnenia výnimky uvedenej v tomto odseku v písm. a/ a b/. Pokiaľ je preukázané, že v tomto prípade nedošlo k postúpeniu splatnej pohľadávky, s tým, že jej splatnosť ani nenastala skôr, nebola naplnená výnimka uvedená v § 17 ods. 1 písm. b/, ktorej splnenie sa vyžaduje kumulatívne aj s výnimkou uvedenou v písmene a/, z ktorého dôvodu potom platí, že práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemohol previesť na tretiu osobu. Okresný súd zároveň dodáva, že v danom prípade nie je možné uplatniť ani výnimku z uvedeného ustanovenia vyplývajúcu z § 17 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže subjekt, na ktorý mala byť pohľadávka postúpená nie je finančnou inštitúciou podľa § 20a ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch.

34. Súd v danom prípade nespochybňuje samotné právo pôvodného žalobcu postúpiť aj pohľadávku celého úverového vzťahu, ale k takémuto postúpeniu by bolo možné pristúpiť len za predpokladu splnenia zákonných podmienok uvedených v § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a zosplatnenia v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ.

35. Ak teda v danom prípade nedošlo k zosplatneniu pohľadávky, takáto pohľadávka nemohla byť ani predmetom postúpenia.

36. Pri riešení otázky aktívnej legitímácie žalobcu okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nebola splnená výnimka umožňujúca vôbec postúpenie pohľadávky, z ktorého dôvodu súd prijal záver, že žalobca v konaní nie je aktívne legitimovaným subjektom, pretože nie je nositeľom tých práv, od ktorých odvodzuje v žalobe uplatnený nárok, keďže nielen že neboli, ale ani nemohli byť na neho postúpené. Z uvedeného dôvodu súd preto žalobu zamietol a to v dôsledku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu.

37. Následne súd nepristupoval k preskúmvaniu zmluvných podmienok ako aj k preskúmaniu dôvodnosti uplatneného nároku v jednotlivých položkách, prípadne k ex offo posúdeniu premlčania, pretože takéto dokazovanie sa stalo už nadbytočným a to predovšetkým s prihliadnutím na zamietnutie žaloby.

38. Súd ešte poznamenáva, že samotná skutočnosť, že súd pripustí zmenu žalobcu, automaticky neznamená, že žalobca je v konaní aj aktívne legitimovanou osobou. Aj keď zvyčajne následkom zmluvy o postúpení pohľadávok dochádza k prevodu práv a povinností, avšak či v skutočnosti k takémuto prevodu aj došlo, to je možné zistiť až po preskúmaní hmotnoprávných podmienok upravujúcich cesiu, na skúmanie ktorých nie je dôvod už pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, pretože o návrhu na zmenu žalobcu súd rozhoduje výlučne podľa zákonných podmienok vyplývajúcich z CSP, ktoré v tomto konaní pri návrhu na zmenu žalobcu splnené boli a z ktorého dôvodu súd preto aj vyhovel návrhu žalobcu a zmenu na jeho strane pripustil.

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to a contrario podľa § 255 ods. 1 CSP. V konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, ktorý si ale nárok na náhradu trov konania neuplatnil, ako ani mu v konaní žiadne trovy konania nevznikli. Z uvedeného dôvodu mu preto súd nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).

V Leviciach, dňa 31. augusta 2022
sudkyňa

Mgr. Mariana Pondelová